

Застрахователно Акционерно Дружество „ОЗК – ЗАСТРАХОВАНЕ” АД

ОБЩИ УСЛОВИЯ ПО ЗАСТРАХОВКА “ПОЖАР И ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ”

I. ОБХВАТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ЗАЩИТА

Чл.1. С настоящите Общи условия ЗАД “ОЗК – Застраховане” АД, наричана по-долу за краткост ЗАСТРАХОВАТЕЛ, срещу платена премия приема да обезщети ЗАСТРАХОВАНИЯ (физическо или юридическо лице) за загуби, повреди и/или разноси, пряко свързани със собствени, наети или намиращи се под контрола на ЗАСТРАХОВАНИЯ движими или недвижими имущества в резултат от рискове, покрити по застраховките:

СЕКЦИЯ I:	“Индустириален пожар”;
СЕКЦИЯ II:	“Малък бизнес”;
СЕКЦИЯ III:	“Жилища и домашно имущество”.

II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ И ДЕФИНИЦИИ

Чл.2. Навсякъде по-долу в настоящите Общи условия и в Секциите към тях, използваните понятия ще имат следното значение:

ОСНОВНО ПОКРИТИЕ - КЛАУЗА А: Обхваща рисковете пожар (вкл. последиците от гасенето му), експлозия, мълния, сблъскване или падане на пилотирано летателно тяло, негови части или товар

Пожар - поява на огън, който образува пламък или жаравя, възникнал на несъобразено за целта огнище или излязъл от него и в състояние да се разпространява чрез собствена енергия. Вредите се изразяват в пълно или частично изгаряне, обгаряне, опушване, овъгляване, тлеене или увреждане от действието на вода, пяна или препарати при гасенето му. **Не се покриват вреди:**

а) настъпили в резултат на излагане на застрахованото имущество на огън или топлина с цел обработката му или за други подобни цели. Не се обезщетяват и вреди върху имущества, в които или чрез които се произвежда, предава или провежда огън или топлина;

б) нанесени върху електрически съоръжения (динама, трансформатори, мотори, кабели, батерии или други електрически устройства) под въздействието на електрически ток без поява на пламък - напрежение над нормалното, дефекти в изолацията, късо съединение, недостатъчен контакт, техническа неизправност на измервателни, регулиращи и предпазни устройства. Ако обаче в резултат на това възникнат пожар или експлозия, за причинените от тях вреди ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ дължи обезщетение;

в) върху силови машини резултат от технологични експлозии в горивните им камери, а също и вреди, нанесени на контактните елементи на електрически превключватели от възникващото в тях налягане на газове;

г) от обгаряне или опърляне, освен ако те са следствие на покрито по полицата застрахователно събитие;

д) резултат от палеж, експлозия или други злоумишлени действия, довели до пожар на застрахованото имущество, а също и пожар вследствие на земетресение;

е) резултат от избухливи, запалителни, разяждащи и други опасни вещества, поставени в близост до застраховани имущества в нарушение на предписанията на компетентните органи (ППО и др.);

ж) причинени в резултат на прекарани в нарушение на техническите норми и изисквания кабели и проводници.

Исключенията по т.т.а)-г) не се прилагат в случаите, когато вредите са резултат от настъпило и покрито по условията на полицата събитие със застраховано имущество.

Експлозия - внезапно освобождаване на енергия, предизвикана от стремежа на газове или пари към разширяване (химическа експлозия). Експлозия на съд или преносно устройство е налице само тогава, когато стените му са толкова разкъсани, че става внезапно изравняване на налягането вътре и извън съда. Щетите при

експлозията могат да възникнат както от взривната вълна, така и от парчета на взривилото се съоръжение и се изразяват в счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване, изгаряне, опушване. **Не се покриват вреди:**

а) предизвикани от падането на скални и/или земни маси и др. вследствие на извършени по нареждане на властите експлозии;

б) причинени от експлозия, съпровождаща технологичния процес на някои производства и нямаща случаен характер (вкл. естествена ферментация, запарване) или в резултат от злоумишлена експлозия / поставяне на взривни устройства;

в) причинени от прахообразни и газообразни вещества, изхвърлени в атмосферата от различни видове производства.

Мълния (удар от мълния) - съприкосновение между силно наелектризиран облак и земята (или между два облака) със силно разрушително действие. Развива висока температура, електрическо напрежение и голяма сила на протичащия електрически ток, които причиняват щети на различни имущества като запалване, обгаряне, опушване, счупване, натрошаване или повреждане. Покриват се само вредите от директно попадение на мълнията върху застрахованото имущество.

Сблъскване или падане на пилотирано летателно тяло, негови части или товар - всяко непосредствено увреждане или разрушаване на застраховани имущества, причинено от падане на вещи или части от пилотирани летателни устройства, както и от ударна вълна при преминаване на звуковата бариера от самолет. Предизвиква счупване, натрошаване, изкривяване, запалване или повреждане на имущества.

РАЗШИРЕНО ПОКРИТИЕ – КЛАУЗИ Б1 – Б8

Б1: Имплозия обратно явление на експлозията. Представява мигновено взривообразно запълване на обема, който е в състояние на вакуум, т.е. налягането на този обем е по-ниско от обикновеното. Вредите се изразяват в счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване и изгаряне и се обезщетяват при условия, че настъпването на това събитие има случаен характер.

Б2: Буря, градушка, пороен дъжд, наводнение

Буря (ураган, вихрушка, смерч) - обусловено от времето движение на въздуха при сила на вятъра над 15 м/сек. Вредите се изразяват в събаряне, счупване, скъсване, разкъсване, откъсване, отнасяне и други механични повреди или унищожаване на имущество. Заедно с преките вреди се покриват и тези от паднали върху застрахованото имущество части от сградата, дърветата или клоно. Ако силата на вятъра на мястото на вредата не може да се удостовери с документ, издаден от специализирани служби, то Застрахованият следва да докаже че:

1. движението на въздуха в непосредствена близост до мястото на застраховката е причинило вреди на сгради, били преди събитието в безупречно състояние или върху други устойчиви обекти или

2. вредите при поддържани в безупречно състояние сгради са могли да бъдат причинени само от буря.

Не се покриват вреди върху сгради, които не са готови за обитаване.

Градушка - валеж от ледени зърна или парчета. В повечето случаи градушката се придружава от дъжд. Преките вреди се изразяват в счупване, натрошаване или други механични повреди на имущества, а косвените - в измокряне след счупване на стъкла, керемиди и др. **Не се покриват вреди** върху имущества, оставени на открито или в сгради, които не са готови за нанасяне, а също и вследствие на проникването на валежа през незатворени прозорци и други отвори.

Пороен дъжд - падане на големи количества валеж за кратко време. Вредите се изразяват в измокряне, отнасяне, наводняване или затлачване. **Не се покриват вреди** върху имущества, оставени на

открито или разположени в сгради, които не са готови за нанасяне, а също и вследствие на проникването на валежа през незатворени прозорци и други отвори.

Наводнение - разливане на големи количества вода на територията на застрахования обект вследствие на:

1. преливане извън бреговете (стените) на намиращи се над земята водоеми;
2. валежи от всякакъв вид и бързо топене на сняг или лед, повдигащо нивото на водата.

Вредите се изразяват в намокряне, затлачване, събаряне, отнасяне на застраховани имуществата или наводняване на избени и други помещения. **Не се покриват вреди:**

- а) в резултат на разграждане и/или скъсване на бентове, язовирни стени и други подобни съоръжения;
- б) на изкопи или строителни обекти, независимо дали са в процес на изграждане или са замразени, а също и на намиращите се в тях други имущества.

Б3: Тежест при естествено натрупване на сняг и/или лед - вредите се изразяват в събаряне, срутване или деформиране на сгради, съоръжения или инсталации, както и в повреждане на имущества, намиращи се в тях на съхранение, независимо дали снегът е паднал за кратко време в обилно количество или неговото натрупване е образувано в резултат на навяване от вятър. Покриват се и вреди върху застраховани имущества от естествено образуван лед, което причинява тяхното събаряне, срутване, деформиране, скъсване. **Не се покриват вреди**, причинени от тежест при натрупване на сняг или образуване на лед вследствие намесата на човек или вреди, които не биха възникнали, ако за имуществото е положена грижа на добър стопанин.

Б4: Измокряне на имущества вследствие изтичане на вода и пара от резервоари, тръбни инсталации и включените към тях уреди - получава се при спукване, избиване, пробиване или счупване на резервоара, инсталацията и включените към нея уреди. Покриват се и вреди, причинени от измокряне на имущества в резултат от забравени отворени водопроводни кранове. Инсталациите могат да бъдат водопроводни, канализационни, отоплителни (на пара или вода), климатични, а също и инсталации за подгръване на вода чрез слънчеви батерии. Вредите се изразяват в намокряне, наводняване, повреждане или унищожаване на имущества. При наличие на увредено от намокряне друго застраховано имущество, Застрахователят покрива и вредите върху самите уреди и инсталации, освен ако същите не са увредени от износване, корозия или фабричен дефект. Разходите за разкриване и закриване на инсталациите преди и след поправката им се покриват от лимита за необходимите разходи за ограничаване и/или намаляване на вредите. **Не се покриват вреди:**

- а) в резултат на авария, настъпила при строителни или ремонтни работи;
- б) върху неизползвани, оставени без надзор или недовършени сгради, а също и върху намиращите се в тях имущества;
- в) резултат от авария на спринклерни или други инсталации за разпръскване на вода при пожар или напояване;
- г) резултат от разплискване на вода, вкл. и при миене;
- д) резултат от потъване или срутване на земни пластове, освен ако те не са причинени от изтичане на вода;
- е) причинени от влага или плесен;
- ж) вследствие на земетресение;
- з) в рамките на 10%, когато първопричината е в застрахования обект.

Б5: Удар от превозно средство или животно или Авария с товари и разтоварни машини при товарене и разтоварване

Удар от превозно средство или животно – механично увреждане на имущества вследствие на удар/сблъскване от страна на релсово или друго превозно средство или животно. **Не се покриват вреди**, които подлежат на обезщетяване по гражданската отговорност на виновното лице или от Гаранционния фонд. Застрахованият участва с 10% във всяка щета, причинена от собствено МПС.

Авария с товари и разтоварни машини при товарене и разтоварване - сблъскване на товари и разтоварни машини по време на работа с подвижни или неподвижни предмети, падане, обръщане, дерайлиране, скъсване на въжета или счупване на части и детайли.

Вредите се изразяват в счупване, натрошаване, разпиляване или друго механично увреждане. **Не се покриват вреди:**

- а) причинени върху имущества при ръчното им товарене, разтоварване или в резултат от неправилно или недостатъчно закрепване;
- б) предизвикали аварията или причинени на самата товарна/разтоварна машина;
- в) поради недостатъчна квалификация на оператора и вследствие на употреба на алкохол или друго упойващо вещество;
- г) в рамките на 10% във всяка щета.

Б6: Замръзване - получава се при понижаване на температурата на въздуха под 0°C, вследствие на което имущества се развалят, повреждат или унищожават. Покриват се и вреди, причинени в резултат от спукване на водопроводни, паропроводни и други инсталации вследствие необичайно ниски за даденото място и сезона температури. **Не се покриват вреди**, причинени от измръзване (замръзване) на части от сграда, машини, съоръжения, инсталации, изкопи и строителни работи, които поради тяхното естество и предназначение постоянно са изложени на атмосферни условия, а също и вреди от измръзване (замръзване) на полуготова и готова продукция, настъпило след определените технологични срокове за нейното съхранение на открито.

По специална писмена договореност ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да покрива щети от измръзване върху трайни насаждения – за цели растения.

Б7: Свличане и/или срутване на земни пластове или увреждане от действието на подпочвени води

Свличане на земни пластове – природо-обусловено откъсване и бавно движение от геоложки характер на земни маси по склонове и откоси, които под действието на тежестта си и на повърхностнотечещи или подпочвени води запълват естествени празнини. Вредите се изразяват в скъсване, напукване, пропадане или разрушаване на основи, стени и тавани на сгради, повреждане или разрушаване на съоръжения и инсталации, затрупване на имущества и др. **Не се покриват вреди**, резултат от:

- а) свличане на земни пластове в райони, които предварително (преди или по време на сключване на застраховката) са установени като свлачищци;
- б) разрушаване, строителство, реконструкция или ремонт на имуществото;
- в) изкопни строителни работи или изкопни работи в различни видове кариери;
- г) свличания или пропадания на земни пластове в рудници и галерии на мини;
- д) свойството на някои почви да се свиват или набъбват през различните сезони на годината поради изменение на почвената влага. **Изключени от покритието** са и вреди, причинени от или представляващи
- е) нормално слягане на нови постройки, съоръжения или инсталации;
- ж) слягане или движение на изкуствени насипи;
- з) морска или речна брегова ерозия;
- и) некачествено проектиране, изпълнение или използване на дефектни материали;
- к) пожар, експлозия, земетресение или изтичане на вода и пара от резервоари, тръбни инсталации и включените към тях уреди.

Срутване на земните пластове - внезапно, бързо и еднократно падане на големи земни или скални маси от планински масиви или от брегове, вследствие на изветрянето на скалите, отслабването на вътрешните им връзки и дълбокото им напукване. Вредите се изразяват в счупване, натрошаване, засипане, повреждане или унищожаване на имущества.

Не се покриват вреди върху дворове, паркинги, пътища, тротоари, външни стени, порти или огради, освен ако същите не са били увредени едновременно със застрахована сграда/и, а също и вреди, причинени от или представляващи морска или речна брегова ерозия.

Действие на подпочвени води - увреждане от водите, които се съдържат в земните пластове. Характерно за тях е наличието на водно ниво, водни струи или воден поток в почвената или скалната среда. Обикновената влага, свързана с подпочвените частици и необразуваща водно ниво, не е подпочвена вода. Вредите се

изразяват в подкопаване на основите на сгради и съоръжения, увреждане на подземни съоръжения и комуникации и на намиращите се в тях инсталации, намокряне на стени и сутерени и намиращите се в тях имущества, които се разрушават, деформират, изгниват, ръждясват в резултат на внезапното им появяване.

Не се покриват вреди, изразяващи се в овлажняване, мухлясане, пниене на дървен материал, корозия на метални части, разрушаване на мазилки или отслабване на зидове и стени в резултат на бавното и продължително действие на подпочвена влага.

Изключено от покритието е и наводняването на изкопни строителни работи от подпочвени води, възникнали по време на изпълнението им или докато са замразени или на изкопни работи при различни видове кариери.

Задължително самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета – 2% от застрахователната сума.

Б8: Морски вълни – представляват непрекъснато сменящо се състояние на водни маси в резултат на силен вятър, колебания в атмосферното налягане, приливи и отливи, подводни земетресения, вулканични изригвания и др. Вредите се изразяват в разрушаване, унищожаване, повреждане или отвлечане на сгради и имущества, изградени или намиращи се за ползване или за съхранение на бреговата линия. **Не се покриват вреди**, резултат от действието на морските вълни върху имущества, намиращи се в български териториални води.

ДОПЪЛНИТЕЛНО ПОКРИТИЕ – КЛАУЗИ Д1 – Д15

Д1: Парични средства

Покриват се парични средства, собственост на ЗАСТРАХОВАНИЯ или такива, за които той носи отговорност, докато се намират в каси / трезори на посочен в полицата адрес, а също и по време на транспортирането им срещу рисковете:

а) Кражба чрез взлом (чл.195, ал.1, т.3 от Наказателния кодекс) на парични средства, намиращи се в каса / трезор, при условие, че са спазени всички изисквания за работа и охрана на обекта, до размера на застрахователната сума / лимитите на отговорност, посочени в полицата.

Трезор - помещение от сграда, което ЗАСТРАХОВАНИЯТ използва за съхранение на пари и други ценни книжа, без да се включват съседни помещения или части от сградата, двор или открити пространства. Помещението следва да е пожаробезопасно и снабдено с изправна и функционираща сигнално-охранителна техника, свързана с органите на МВР.

б) Въоръжен грабеж (чл. 198 от НК) на парични средства, намиращи се в трезор, при условие, че са спазени условията за работа и охрана на обекта, до размера на застрахователната сума / лимитите на отговорност, посочени в полицата.

в) Въоръжен грабеж на парични средства по време на транспортирането им с автомобил при условие, че са спазени изискванията на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ за охрана на транспорта, до размера на посочените в полицата лимити на отговорност.

Не се покриват:

а) загуби на ЗАСТРАХОВАНИЯ в рамките на договореното в полицата самоучастие;

б) загуби, причинени от служители на ЗАСТРАХОВАНИЯ или обитатели на помещението му;

в) загуби, причинени от злоумишлени действия на трети лица, вкл. и от поставяне на взривни устройства;

г) загуби, причинени по време на войни, стачки, граждански вълнения, размирици и др. под. действия;

д) загуби или вреди на други имущества на ЗАСТРАХОВАНИЯ извън застрахованите парични средства.

Д2: Умишлен палеж и/или експлозия – покрива се пълна загуба или частична вреда вследствие на пожар на застраховано имущество в резултат от умишлен палеж или други злоумишлени действия, както и щети вследствие злоумишлено използване на взривни устройства или материали. ЗАСТРАХОВАНИЯТ участва в покриването на всяка щета с предварително договорен процент и/или сума, посочени в полицата. Отговорността на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е до размера на застрахователната сума за дадената група имущества или в рамките на договорените лимити на отговорност. **Не се покриват вреди**, причинени от служители на ЗАСТРАХОВАНИЯ, членове на неговото

семејство или домаќинство, както и от лица, обитаващи на законно основание или допуснати със съгласие на ЗАСТРАХОВАНИЯ в помещенията, както и в рамките на договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета.

Д3: Чупене на стъкла, витрини, рекламни надписи и табели

ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ предоставя покритие за счупени стъкла на прозорци и витрини в резултат на непосочени по-нататък като изключения причини. Покриват се също така вреди върху санитарен фаянс, огледала, стъклени лавици и други остъклени части на търговско оборудване, както и намиращите се в близост стоки. Отговорността на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е в рамките на договорените лимити на отговорност. **Не се покриват вреди:**

а) възникнали при ремонти, реконструкция или промени на рекламните надписи или табели;

б) съществуващи преди предоставянето на това покритие;

в) последица от слягането на рамките и укрепващите стъклата конструкции в гаранционен период, след ремонт или първоначално предаване на сградата за експлоатация;

г) възникнали върху неукрепени стъкла;

д) настъпили в необитавани помещения (оставени без надзор или охрана в продължение на повече от 30 дни);

е) настъпили в резултат на естествено износване на електрическата или механическа част на рекламните знаци и табели;

ж) настъпили в резултат от експлозия или имплозия на осветителни тела в рекламни знаци и табели, както и при прекъсване на неоновы тръби в тях;

з) в рамките на договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета (минимум 10%).

Д4: Внезапно изтичане на вода от спринклерни инсталации - вредите върху застрахованите имущества се изразяват в намокряне, наводняване, повреждане или унищожаване. В рамките на договорените лимити на отговорност ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ покрива както преките вреди върху имуществото, така и разходите за ограничаването или намаляването им.

Спринклерните инсталации включват: самия спринклер, резервоари за вода, разпределителни, алармени и помпени инсталации, вентили, други арматури и допълнителни тръбопроводи, обслужващи предимно спринклерната инсталация. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да поддържа спринклерната инсталация в техническа изправност и да спазва изискванията за периодичното ѝ проверяване от компетентни за това органи. **Не се покриват вреди:**

а) върху самата инсталация;

б) причинени при изпитания под налягане или при умишлено напречно задействане на инсталацията;

в) настъпили в резултат от измръзване на инсталацията когато не са били взети необходимите мерки за предотвратяване на замръзването;

г) причинени при реконструкция или ремонт на сградата или на самата инсталация;

д) причинени при земетресение, експлозия, нагряване на огън, свличане/срутване на земни пластове;

е) резултат от запущване на инсталацията;

ж) в рамките на договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета.

Д5: Злонамерени действия на трети лица - изразяват се в разрушаване или увреждане (механично, химично) на застрахованото имущество, което при огледа на вредите трябва да е налице. **Не се покриват вреди:**

а) в резултат или във връзка с извършването на кражба чрез взлом;

б) настъпили в необитаеми помещения, оставени без надзор или охрана в продължение на повече от 30 дни;

в) в рамките на договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета.

Д6: Земетресение - вертикално или хоризонтално разтърсване на земните пластове, причинено от внезапни естествени размествания и разломвания в кората или в по-дълбоки зони на земята. Покриват се вреди върху застраховано имущество, резултат от земетресение или пожар, възникнал вследствие на земетресение. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ покрива само вреди, за които са били предявени самостоятелни претенции за обезщетение като вредите, възникнали в рамките на първите 72 часа след първия трясък, се считат за вреди от едно събитие. ЗАСТРАХОВАНИЯТ сам определя началния час, от който започва да

тече този 72-часов период. Не се допуска припокриване на периодите помежду им. **Не се покриват вреди:**

- а) върху основите на сградите (освен ако не е специално договорено срещу допълнителна премия);
- б) върху фрески и стенописи;
- в) върху резервоари и инсталации за вода, прикрепени към сградите - извън дворовете, стълбищата или други външни структури (освен ако това не е било изрично договорено);
- г) пряко или непряко причинени от възникнали или увеличени в резултат от ядрени реакции, радиации или радиоактивно замърсяване;
- д) причинени от подводни вълни или наводнение в резултат от земетресение;
- е) резултат от вибрации вследствие на земетресение (освен ако не е специално договорено при допълнителни условия и срещу допълнителна премия).

Специални изисквания за включване на риска "Земетресение" в покритието:

1. Застрахователната сума не може да надвишава 85% от застрахованата сума по клауза "А" на полицата. Останалите 15% представляват самозадържане на Застрахования.
2. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да съдейства на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ при потърване на специален въпросник за оценка на риска.
3. Независимо от размера на самозадържането, ЗАСТРАХОВАНИЯТ участва с договорен процент от застрахователната сума в покриването на всяка щета, което води до съответно намаляване на премията: за 1% участие, отстъпката е 2,5%; за 2% - 5% и за 3% - 7,5%.

Д7: Загуба на доход от наем

ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ покрива загуба на доход от наем за посочените в полицата помещения при условие, че същите бъдат негодни за обитаване или експлоатация в резултат на повреждане или разрушаване от покрито по полицата застрахователно събитие.

ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ обезщетява ЗАСТРАХОВАНИЯ за срок, не по-дълъг от реално необходимия за възстановяване на вредите срок в рамките на договорената в полицата застрахователна сума.

Д8: Загуби или повреди на застраховано имущество, непосредствено причинени от стачки, локаути, граждански вълнения, бунтове и др. под. на тях действия, с изключение на:

- а) щети, вследствие на конфискация, реквизиция или разрушаване по заповед на правителството или други обществени институции;
- б) загуби, в резултат от прекъсване на работата;
- в) договореното самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета.

Д9: Загуба на доход поради прекъсване на дейността – причинена в резултат от пълна загуба или частична вреда на имущества вследствие настъпване на покрито по полицата застрахователно събитие по клаузите А и/или Б. Покриват се финансовите загуби (постоянни разходи и пропуснатата печалба) на ЗАСТРАХОВАНИЯ за периода на прекъсването (не повече от 12 месеца). Може да се включат и допълнителните разходи за компенсирани на пропуснатата печалба, а също и разходи за наемане на експерт-счетоводители (в рамките на определен лимит) за доказване на размера на претенцията за обезщетение. Лимитът на отговорност се договаря въз основа на застрахователната сума за материалните запаси, завишена с не повече от 50%, плюс разходите за счетоводни услуги. Обезщетението се изчислява на база аналогичните показатели на фирмата за 12 месеца назад, пропорционално на периода на прекъсването.

Д10: Ударна / звукова вълна – покриват се преките щети върху недвижимо и трайно закрепено движимо имущество, настъпили вследствие на непредвидима, внезапна и случайна възникнала при взрив, саръхзвуково движение на тела и мощни електрически разряди ударна / звукова вълна. **Не се покриват:**

- а) косвени щети от всякакъв вид, род и характер;
- б) щети в рамките на договореното самоучастие.

Д11: Късо съединение – Покриват се щети върху електрически уреди и апарати в резултат от случайно създадена връзка в електрическа верига между две точки с различен потенциал, в частност между изводите на захранващ източник, при което протича електрически ток със стойности, за които веригата не е била проектирана. **Не се покриват щети:**

а) вследствие токов удар - подаване от мрежата на ток с по-високо напрежение от стандартното, без при това да има нарушение във веригата;

б) в резултат от неизправност в електрически уреди и апарати или в електрическа инсталация, в т.ч. от остаряла или повредена инсталация, предпазители с нестандартно висока проводимост и други, които следва да са били отстранени от ЗАСТРАХОВАНИЯ.

Д12: Стоки на път – Покриват се вреди в резултат на пожар, експлозия, сблъскване или преобръщане на транспортното средство върху стоки на ЗАСТРАХОВАНИЯ по време на тяхното транспортиране при следните условия:

1. Превозното средство е в изправно състояние - собствено или наето, и се управлява от ЗАСТРАХОВАНИЯ или негов служител;
2. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е взел всички мерки за опазване на транспортираните стоки чрез подходящо опаковане, обозначаване, товарене, разтоварване и обработка.

В покритието могат да бъдат включени и разходи на ЗАСТРАХОВАНИЯ за прехвърляне на стоки на друго превозно средство, претоварване, разчистване на останки в резултат на покрито по клаузата събитие.

Вредите се доказват с представяне на опаковъчен лист, складови разписки и фактури, придружаващи транспортираните стоки. **Не се покриват вреди върху:**

а) живи животни, пари, чекове, документи, компютърни системи, пощенски записи или счетоводни книги; скъпоценни камъни и метали, бижута, часовници, кожи и изделия от тях, произведения на изкуството, стоки с антикарна стойност;

б) експлозивни, опасни товари или вреди в резултат от превозването им.

ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ няма да покрива и вреди:

- в) в рамките на договореното самоучастие;
- г) резултат от дефектно или неподходящо опаковане и/или неправилно адресиране;
- д) вследствие износване, вътрешен дефект, увреждане от молци и насекоми, климатични влияния, ръжда;
- е) резултат от загуба на тегло, течове, разпиляване, замърсяване на околната среда или на превозваните стоки; разваляне на продукция вследствие отказ на замразяващи устройства, обезценка, електрическа или механична повреда и др. под., освен ако не са настъпили в резултат на пожар, експлозия или ПТП с превозното средство;
- ж) резултат от забава, загуба на пазари, пряка или непряка пропуснатата полза или вреда от всякакъв подобен род;
- з) резултат от изчезване, липса, необяснима загуба или счетоводни липси, както и в резултат от кражба чрез взлом, въоръжен грабеж или кражба на цяло МПС, превозващо стоките дори и ако впоследствие МПС бъде открито, но без превозваните стоки;
- и) дължащи се на нелоялност от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ, негов служител, съдружник или членове на семейството му.

Д13: Необходими разходи

ОСНОВАТЕЛНО НАПРАВЕНИТЕ РАЗХОДИ за предотвратяване или ограничаване на разрушителното действие на застрахователното събитие, за отстраняване на развалини и останки, наложително демонтиране и/или събаряне, подпиране и/или поддържане на частта или частите от застрахования обект, за почистване, за приваждане в нормално състояние, за подреждане на спасените имущества след събитието.

В рамките на договорените лимити ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да покрие и проектантски разходи и хонорари на инженери и архитекти – направените разходи за изработване на проектна документация, както и разходи за експертизи, съгласуване, узаконяване, нормативни изменения и други подобни, свързани с възстановяването / ремонта и въвеждането в експлоатация на унищожени или повредени имущества от настъпили събития, покрити по застрахователната полица.

Д14: Промяна мястото на застраховката

Покриват се пълна загуба или частична вреда на застраховано имущество при промяна на мястото на застраховката в резултат на пътно-транспортно произшествие или авария на транспортиращото превозно средство, както и при товаренето и разтоварването му. Покритието по тази клауза се отнася само за имущества, посочени в съответен Добавък към полицата и за определения в него срок. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да опакова, укрепи, натовари и разтовари по подходящ начин транспортираните имущества. **Не се покриват вреди:**

- а) върху опасни товари или в резултат от превозването на такива;
- б) върху пари, чекове, документи, пощенски записи или счетоводни книги, скъпоценни метали и камъни, бижута, часовници, кожи и кожени изделия;
- в) резултат от некачествено или неподходящо опаковане или укрепване, както и при неправилно товарене или разтоварване;
- г) вследствие кражба чрез взлом, грабеж, вандализъм, липси или необяснима загуба, както и след кражба или грабеж на цялото МПС, превозващо имущества;
- д) в рамките на договореното самоучастие.

Д15: Имущества "под условие"

Въз основа на писмена договореност ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ предоставя покритие за:

1. имущества, държани на законно основание от ЗАСТРАХОВАНИЯ – наети, приети за ремонт, обработка или съхранение и намиращи се на мястото на застраховката;
2. имущества, обект на залог или ипотека, учредени според законите изисквания.

Обезщетението се изплаща на законния собственик или на ЗАСТРАХОВАНИЯ, доколкото е удовлетворил собственика или на посочено ползващо лице до размера на задълженията на ЗАСТРАХОВАНИЯ към него. При наличие на писмено съгласие от собственика или ползващото лице, обезщетението може да се изплати и на ЗАСТРАХОВАНИЯ.

III. ОБЩИ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Чл.3.(1) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не покрива преки или косвени загуби, повреди и/или разноски по застраховано имущество, в резултат на:

1. умишлени действия и/или груба небрежност на работници, служители или лица под контрола на ЗАСТРАХОВАНИЯ;
2. военни действия, учения, стачки, граждански вълнения, тероризъм. Под тероризъм се разбира:

- а) преднамерено действие, което по своята същност или в някакъв контекст може сериозно да навреди на държава или международна организация в смисъла на действащото законодателство;
- б) всяко действие, целящо да сплаши населението, да възпрепятства действия на Правителството, да нанесе сериозни вреди или да унищожи основни политически, конституционни, икономически или социални структури в една държава или международна организация, да посегне на човешки живот или да причини смърт;
- в) нарушаване на целостта на човешкото тяло, застрашаване на живота на невинни хора, отвлечане или вземане на заложници, разрушаване на обществена сграда или друг инфраструктурен обект, вкл. информационна система или частна собственост, което би довело до големи икономически щети;
- г) отвлечане на самолети, кораби и други транспортни средства;
- д) незаконно произвеждане, притежаване, предоставяне и използване на оръжия и научна информация;
- е) предумишлено прекъсване на доставките на жизнено важни за населението блага като вода, електричество и други подобни.

3. нарушени строително-технически норми и изисквания, строителни недостатъци, недоброкачествен ремонт или монтаж, неотстранени повреди от по-рано настъпили събития;

4. фабричен или скрит дефект, собствен недостатък, корозия, износеност, овехтяване, одраскване, нащърбване, мухъл, ръжда, проядане от насекоми и гризачи, разкъсване, счупване или авария на машини, механични смущения, употреба на неподходящи материали, лошо изпълнение, проектантска грешка;

5. влага, плесен, ферментация, изпарения, промяна на цвета;

6. лишаване от ползване, бездействие, закъснение, пропуснати ползи, неустойки, денгуби, загуба на печалба, промяна в цени и такси, курсови разлики, лихви, търговски загуби, обезценки, всякакви разноски и други косвени вреди и загуби, когато са предизвикани от застрахователно събитие;

7. неправилно или безтопанствено съхранение, липса на подходяща квалификация;

8. повреда на тези части от електрооборудването, които са предизвикали пожар вследствие на самозапалване, пренатоварване, късо съединение, прегряване или протичане на електричество по корпусите на машините. Вредите от пожара върху останалата част от оборудването се покриват;

9. атомни и ядрени експлозии и реакции, радиоактивни продукти и замърсяване от тях, йонизираща радиация;

10. избухливи, запалителни, разяждащи и други опасни вещества, поставени в или в близост до застрахованото имущество без знанието и съгласието на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ;

11. замърсяване на околната среда, освен ако застрахованото имущество не е увредено от:

а) замърсяване на околната среда, причинено от застрахователно събитие или

б) застрахователно събитие, причинено от замърсяване на околната среда;

12. умишлен палеж и/или експлозия.

(2) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не покрива вреди във всички случаи, когато:

1. не са спазени изискванията на нормативните актове при строителството / изграждането на застрахованото имущество;
2. застрахованото имущество е въведено в експлоатация в нарушение на изискванията на нормативните актове;
3. застрахованото имущество се експлоатира в нарушение на утвърдените норми и стандарти.

IV. СКЛЮЧВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР**А. Писмено предложение. Застрахователна полица**

Чл.4. (1) Договорът за застраховка се сключва писмено като застрахователна полица въз основа на потълнено Заявление-въпросник, отправено до ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ или неговите агенти. Заявлението-въпросник, Общите условия и другите приложения, изготвени от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, са неразделна част от застрахователната полица.

(2) Договорът за застраховка е в сила след заплащане на договорената премия или на първата разсрочена вноска по нея.

Б. Задължение за посочване на данни

Чл.5. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да отговори на поставените в Заявлението-въпросник въпроси като посочи всички обстоятелства, които са му известни и имат съществено значение за оценката на риска от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и условията, при които застрахователният договор може да бъде сключен.

Чл.6. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не изпълни задължението си по чл.5, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право:

а) в едномесечен срок от узнаване на обстоятелството по чл.5 да прекрати сключения застрахователен договор, като задържи платените премии и запази правото си да иска и плащането на премията за периода до прекратяване на договора;

б) в едномесечен срок от узнаване на обстоятелството по чл.5 да поиска изменение на договора в случаите, когато съзнателно обявеното неточно или премълчаното обстоятелство е от такъв характер, че ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ би сключил договора, но при други условия. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не приеме предложението за промяна в двуседмичен срок от получаването му, договорът се прекратява с последствията по чл.6 а);

в) в случай, че са настъпили щети по имуществото, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да откаже изплащане на застрахователното обезщетение, ако неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е оказало въздействие за настъпване на събитието.

Чл.7. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ е сключил договора чрез пълномощник или за сметка на трето лице, достатъчно е укритото обстоятелство по чл.5 да е било известно на пълномощника му, респ. на третото лице.

Чл.8. (1) Ако при сключване на договора, обстоятелството по чл.5 не е било известно на ЗАСТРАХОВАНИЯ и на лицата по чл.7, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право в двуседмичен срок от узнаването да предложи изменението на договора.

(2) Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не приеме предложението по ал.1 в двуседмичен срок от получаването му, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да прекрати договора, за което писмено уведомява ЗАСТРАХОВАНИЯ. Ако договорът бъде прекратен, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ възстановява частта от премията, която съответства на неизтеклия срок на договора.

(3) При настъпване на застрахователното събитие преди изменението или прекратяването на договора, описани в чл.8 ал.1 и ал.2, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не може да откаже плащането на застрахователно обезщетение, но може да го намали съобразно съотношението между размера на платените премии и на премията, която трябва да се платят според реалната рискова ситуация.

Чл.9. (1) По време на действието на договора ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да обяви пред ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ всички новонастъпили обстоятелства, за които при сключването на договора ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ е поставил писмено въпрос. Обявяването на обстоятелствата трябва да се извърши незабавно след узнаването им.

(2) При неизпълнението на задължението по ал. 1 се прилагат съответно чл. 6 и чл.8.

Чл.10. Ако при сключване на застрахователния договор ЗАСТРАХОВАНИЯТ си е послужил с измама, укрив е или е въвел ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ в заблуждение относно обстоятелствата, посочени в чл.5, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да прекрати застрахователния договор, като платените от ЗАСТРАХОВАНИЯ премии не подлежат на връщане.

V. ДЕЙСТВИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР.

A. Срок на застрахователния договор

Чл.11. Срокът на действие на застрахователния договор се договаря между страните като не може да бъде по-малък от 1 и по-дълъг от 12 месеца. Договорът може да бъде продължен за всеки следващ период между 1 и 12 месеца, като страните потвърдят или предоговорят условията му.

B. Начало на застрахователния договор

Чл.12. Застрахователният договор има действие от 00.00 (нула) часа на деня, посочен в застрахователната полица за начало, при условие че е платена цялата застрахователната премия или първата вноски от нея при уговорено разсрочено плащане.

B. Прекратяване на застрахователния договор

Чл.13. Застрахователният договор може да бъде прекратен едностранно от всяка от страните с 15-дневно писмено предизвестие, течащо от деня на получаването му.

Чл.14. При предсрочно прекратяване на застрахователния договор:

а) от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, същият връща на ЗАСТРАХОВАНИЯ част от платената застрахователна премия, пропорционална на неизползвания остатък от застрахователния срок;

б) от ЗАСТРАХОВАНИЯ, последният има право да получи част от платената застрахователна премия, пропорционална на неизползвания остатък от застрахователния срок, намалена с размера на административните разходи и то при условие, че не са платени и не предстои да се изплащат застрахователни обезщетения. В този случай ЗАСТРАХОВАНИЯТ връща на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ оригиналната полица и всички издадени с нея формуляри и документи.

Чл.15. Застрахователният договор се прекратява и при изчерпване на застрахователните суми по застраховката в резултат на изплатени обезщетения или при отпадане на застрахователния интерес.

Чл.16. При предсрочно прекратяване на застрахователен договор, по който са изплатени или предстои да се изплащат обезщетения, частта от премията за неизтеклия срок на застраховката не се връща, а неиздължената премия за времето до прекратяването на застраховката се дължи от ЗАСТРАХОВАНИЯ или се удържа от предстоящото за изплащане обезщетение.

G. Териториален обхват на покритието

Чл.17. (1) Застрахователното покритие се отнася само за имуществото, намиращо се в помещението на посочените в полицата за място на застраховката адреси.

(2) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ ще уважава и претенции във връзка с покрити по полицата рискове за имущества, които са били изнесени от

мястото на застраховката за почистване, обновяване, ремонт или др.под. цел, вкл. и по време на транспортирането им от и до мястото на застраховката. В този случай обезщетението не може да надвишава 5% от общата застрахователна сума по полицата след като от нея е била извадена стойността на сградите, материалните запаси и стоките с търговско предназначение.

Чл.18. Застрахователното покритие по договора важи само за територията на Република България, освен ако в полицата не е договорено друго.

D. Прехвърляне на застрахованото имущество

Чл.19. (1) Ако собствеността върху застрахованото имущество бъде прехвърлена, правоприменикът встъпва в правата по застрахователния договор.

(2) Правоприменикът е солидарно задължен за неплатената премия до встъпването.

(3) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да иска премията от праводателя, докато прехвърлянето не му е съобщено.

(4) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ и правоприменикът могат да се откажат от договора с предизвестие до другата страна, направено в срок не по-късно от 30 дни от узнаването за прехвърлянето.

VI. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЗАСТРАХОВАНИЯ

A. Задължения

Чл.20. ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен:

1. да поддържа застрахованите имущества в изправност и се грижи за тях с грижата на добър стопанин като не предприема каквито и да било изменения по тях - сам или чрез други лица, без знанието и съгласието на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ;

2. да уведомява ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ за предстоящи ремонти и поправки на застрахованото имущество в срок най-малко 24 часа преди започването им;

3. да уведомява незабавно ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ за всички промени, които настъпват в състоянието и местоположението на застрахованото имущество, както и за промени в характера на дейността му или режима на работа, независимо от техния вид и обхват като в тези случаи ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да начисли допълнителна премия;

4. да спазва всички изисквания за безопасност, произтичащи от законодателството, както и стандартите и предписанията на компетентните органи и на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ за експлоатация на подобни обекти;

5. да води и съхранява цялата необходима и изисквана според законодателството документация, отнасяща се до застрахованите имущества и интереси, така че при настъпване на застрахователно събитие тя да не може да бъде унищожена, повредена или загубена;

6. да вземе необходимите мерки за предотвратяване настъпването на застрахователни събития;

7. да осигурява достъп на представители на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ до застрахованото имущество по всяко време и да спазва дадените му указания както от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ така и от компетентните органи за отстраняване източниците на опасност;

8. да спазва сроковете за внасяне на уговорените застрахователни вноски.

B. Неизпълнение

Чл.21. При неизпълнение на някое от задълженията по чл.20 от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да прекрати застрахователния договор или да откаже изцяло или частично изплащането на застрахователно обезщетение за вреди, настъпили като последица от неизпълнението на тези задължения или при неиздължаване на вноските.

VII. ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНТЕРЕС

Чл.22. (1) Застраховката се сключва при наличие на застрахователен интерес у ЗАСТРАХОВАНИЯ.

(2) Ако по време на действието на договора се установи липса на застрахователен интерес, то той ще се счита за недействителен.

(3) Ако към момента на сключването на договора е бил наличие застрахователен интерес, но той отпадне по време на действието му, договорът се прекратява.

(4) ЗАСТРАХОВАНИЯТ има право да получи част от застрахователната премия, пропорционална на неизползвания остатък

от застрахователния срок, освен ако е знаел или е трябвало да знае за липсата на интерес.

VIII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СУМА

Чл.23.(1) Застрахователната сума се договаря между ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ И ЗАСТРАХОВАНИЯ в рамките на действителната стойност на застрахованите имуществва към датата на сключване на застраховката и се посочва в застрахователната полица.

(2) По договореност между страните застрахователната сума може да се определи на база възстановителната стойност на имуществата. Възстановителна е стойността, срещу която имуществва от същия вид и качество могат да бъдат придобити, респ. построени като нови.

(3) Застрахователната сума на имуществата и покритието по някои от клаузите може да бъде определена и въз основа на договорени лимити на отговорност за едно събитие и за срока на застраховката, за които не се отнася условието за подзастраховане.

A. Подзастраховане и надзастраховане

Чл.24. Ако при настъпване на застрахователно събитие се установи, че застрахователната сума е по-ниска от действителната стойност на псиналото или увредено имущество, обезщетението за нанесените вреди е пропорционално на съотношението между застрахователната сума и действителната стойност на съответното имущество.

Чл.25. Ако при настъпване на застрахователно събитие се установи, че застрахователната сума е по-висока от действителната стойност на застрахованото имущество, обезщетението за нанесените вреди е в границите на действителната стойност и не ангажира отговорността на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ за горницата. Правата на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ върху застрахователната премия се запазват, освен ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ е бил добросъвестен.

B. Други застраховки

Чл.26. Ако при настъпване на застрахователното събитие се установи, че застрахованото имущество е предмет и на други застраховки, които покриват същото събитие, обезщетението на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е пропорционално на съотношението на сумата по настоящата застраховка към общата застрахователна сума по всички действащи към датата на събитието застраховки.

B. Дозастраховане и новопридобити имуществва

Чл.27.(1) При частично погиване на застрахования обект, за което е било изплатено застрахователно обезщетение, същият ще се смята за застрахован в размер, равен на разликата между първоначалната застрахована сума и изплатеното обезщетение, освен ако не бъде дозастрахован пропорционално на срока, оставащ до изтичане на застраховката.

(2) Новопридобитите през срока на застраховката имуществва се обявяват в рамките на 30 календарни дни от датата на закупуването им като за тях ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ издава Добавък към полицата и начислява допълнителна премия пропорционално на неизтеклия срок на застраховката. През този срок ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ носи отговорност за пълната им стойност, независимо дали е поискано тяхното включване в предмета на застраховката. Страните по застрахователния договор могат да договорят и автоматично изравняване на застрахователната сума за дадена група имуществва, когато същата не надхвърля 5% от общата застрахователна сума на групата.

IX. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ

A. Определяне на застрахователната премия

Чл.28.(1) Застрахователната премия се договаря от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ И ЗАСТРАХОВАНИЯ като се отчетат рисковите фактори за мястото на застраховката, обхвата на застрахователното покритие и срока на застраховката.

(2) При застраховки със срок, по-кратък от 12 месеца, се прилага краткосрочна тарифа на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ по следната таблица:

Срок	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
%	20	30	40	50	60	70	75	80	85	90	95

Чл.29. Дължимата годишна премия се заплаща от ЗАСТРАХОВАНИЯ:

- а) еднократно - при сключване на застрахователния договор;
- б) разсрочено - по уговорен в полицата план.

Чл.30.(1) Текущата премия се плаща в уговорения срок. При неплащането ѝ ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да намали

застрахователната сума, да измени договора или да го прекрати, но не по-рано от 15 дни от деня, в който ЗАСТРАХОВАНИЯТ е получил писмено предупреждение за това.

(2) Ако преди уговорените срокове за внасяне на разсрочените застрахователни вноски настъпи застрахователното събитие, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ удържа дължимите застрахователни вноски от определеното обезщетение, но само при наличие на писмена договореност със ЗАСТРАХОВАНИЯ за това.

Чл.31. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ е застраховал от свое име чуждо имущество, той отговаря лично за плащането на застрахователната премия.

B. Допълнителни премии

Чл.32. Ако по застрахователния договор допълнително се включват нови имуществва за застраховане, то застрахователната премия за досъбиране се изчислява съгласно пропорционалната тарифа на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

B. Неточно плащане на застрахователната премия

Чл.33. При неиздължаване в пълен размер на застрахователната премия от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ го поканва писмено да внесе разликата в определен срок. При отказ на ЗАСТРАХОВАНИЯ да заплати тази разлика ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ:

- а) може да развали действието на застрахователния договор, като върне на ЗАСТРАХОВАНИЯ събраната до момента премия, намалена с направените административно-стопански разноски по сключването на застраховката;
- б) намалява дължимото обезщетение - в случай, че през този период е настъпило застрахователно събитие, пропорционално на неизплатената част от премията;
- в) сторнира от стойността на предстоящото и дължимо обезщетение частта от неиздължената премия въз основа на писмена договореност със ЗАСТРАХОВАНИЯ за това.

X. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ ПРИ НАСТЪПВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО СЪБИТИЕ

Чл.34. При настъпване на застрахователно събитие, ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен:

1. да предприеме незабавно всички необходими мерки за намаляване или ограничаване размера на вредите, за спасяване и/или запазване на застрахованото имущество или на останалата част от него;
2. да уведоми незабавно всички компетентни органи, имащи отношение към застрахователното събитие;
3. да уведоми писмено ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ в срок от 7 /седем/ дни или през първия работен ден след като му е станало известно за настъпването на застрахователното събитие;
4. да докаже по безспорен начин наличието на застраховка, настъпването на застрахователното събитие и правата си върху увредените или унищожени имуществва;
5. да осигури свободен достъп на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ до увреденото имущество и до източника на вреди за извършване на оглед в рамките на 5 работни дни от получаване на уведомлението;
6. да представи на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ или на негов представител писмено поисканата му информация и/или документация - планове, спецификации, счетоводни книги, фактури и др. доказателства във връзка с предявената претенция за обезщетение, както и за произхода, причините и обстоятелствата за възникване на вредите;
7. да не променя състоянието на увреденото имущество или да не предприема действия, които биха довели до увеличаване размера на вредите, без разрешение на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ;
8. да спазва всички писмени указания, дадени му ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ във връзка с натъпилото застрахователно събитие;
9. да обезпечи за всеки един конкретен случай правата на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ срещу трети лица, виновно причинили вредите и да осигури всички необходими документи с оглед защитата на правата на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

Чл.35. Никое от действията на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ във връзка с чл.34 не може да се тълкува като признаване на претенция по основание във връзка с настъпилото събитие.

Чл.36. Тежестта за доказване на настъпилото застрахователно събитие се носи от ЗАСТРАХОВАНИЯ.

Чл.37. Ако ЗАСТРАХОВАНИЯТ не е изпълнил своите задължения, описани в чл.34 по-горе и/или от страна на ЗАСТРАХОВАНИЯ се представят неверни сведения, използват се лъжливи декларации или

методи с цел получаване на застрахователно обезщетение, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да откаже изплащането на обезщетение и да прекрати застрахователния договор, като застрахователната премия остава в полза на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

Чл.38. Вредите се установяват от представители на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ или от вещо лице в присъствието на ЗАСТРАХОВАНИЯ или негови представители. В случай, че ЗАСТРАХОВАНИЯТ не е съгласен с направената оценка, той може да назначи вещо лице от своя страна и за своя сметка. В случай на различие в двете оценки, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ и ЗАСТРАХОВАНИЯТ избират едно трето вещо лице, одобрено от двете страни, чието заключение е окончателно. Разходите за третото вещо лице се поделят поравно между ЗАСТРАХОВАНИЯ и ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

Чл.39. Необходими документи за доказване настъпването на застрахователното събитие и размера на вредата са:

1. служебни документи от оторизирани органи (ППО, РПУ, ХМС и др.) за доказване на събитието и причините за възникването му - чертежи, фотоснимки и др.;
2. счетоводни справки, актове за брак, фактури за предаване на отпадъци, протоколи от ревизия и др. при необходимост;
3. други писмено поискани документи от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ в зависимост от конкретния случай.

XI. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

Чл.40.(1) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ изплаща на ЗАСТРАХОВАНИЯ парично обезщетение за разходите по възстановяване на имуществата в същия вид и качество чрез ремонт (при частична вреда) или подмяната им (при тотална загуба). Това не се отнася за случаите, когато застраховката е сключена на база "възстановителна стойност" и имуществото се възстановява "като ново". По своя преценка и със съгласието на ЗАСТРАХОВАНИЯ ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да възстанови повреденото или да подмени унищоженото имущество или част от него, вместо да плати парично обезщетение, или да се присъедини към други застрахователи за това.

Възстановяване в същия вид и качество е привеждане на повреденото имущество чрез ремонт (при частично увреждане) до вида, състоянието и степента на годност, в което същото се е намирало непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие или подмяна (при тотална щета) с налично на пазара имущество от същия вид, марка, модел, серия като увреденото, а при липса на такова – имущество от същия вид, възможно най-близо качество и конфигурация.

(2) В рамките на договорения лимит, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ обезщетява ЗАСТРАХОВАНИЯ отделно за разходите, които е направил за ограничаване на вредите, когато е действал с необходимата за случая грижа дори ако усилията му са неуспешни.

(3) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не дължи обезщетение за пропуснати ползи, освен ако е уговорено друго.

(4) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ се освобождава от задължението си по ал. 1, ако застрахователното събитие е причинено умишлено от ЗАСТРАХОВАНИЯ или от трето ползващо се лице.

Чл.41. Размерът на обезщетението по чл.40 при никакви условия не може да надвишава размера на действителната стойност на застрахованото имущество или на всяко едно имущество поотделно при застрахована съвкупност от имущества, освен ако застрахователната сума не е определена на база възстановителна стойност на съответното имущество. Общият размер на изплатените обезщетения за застрахователния период не може да надвишава застрахователната сума по договора за всяко едно имущество или за съвкупността от имущества поотделно, както и договорените лимити на стоворност за едно събитие и за срока на застраховката.

Чл.42. От обезщетението се приспадат:

1. сумите, които ЗАСТРАХОВАНИЯТ е получил или предстои да получава като обезщетение от трети лица, причинили вредите;
2. стойността на останките (запазени части и вторични суровини) от увреденото имущество;
3. договореното или задължително самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка вреда.

Чл.43. Преди вземане на решение за изплащане на обезщетение ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да извърши проверка на писмено изисканите от ЗАСТРАХОВАНИЯ документи и данни - протоколи, експертизи, решения, присъди, актове, фактури и др.

ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не дължи обезщетение за направени конструктивни или проектни промени, допълнения или подобрения на увредените имущества.

Чл.44. При ликвидация на щети ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ може да изисква от ЗАСТРАХОВАНИЯ да представи заключително постановление от следовател или прокурор по образувано следствено дело, съответен обвинителен акт срещу установения извършител на престъплението или постановление за спирането на наказателното производство.

Чл.45. Застрахователното обезщетение се изплаща на ЗАСТРАХОВАНИЯ в срок до 15 дни от окомплектоване на преписката по щетата с всички писмено поискани от ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ документи и при условие, че ЗАСТРАХОВАНИЯТ е изпълнил точно задълженията си по чл. 34.

Чл.46. След изплащане на обезщетението за реална или конструктивна пълна загуба на застрахованото имущество, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право да придобие собствеността върху останали имущества или предмети с остатъчна стойност (доколкото има такива).

XII. ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛОВИЯ

A. Регрес

Чл.47. (1) С плащането на обезщетението ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ встъпва в правата на ЗАСТРАХОВАНИЯ срещу причинителя на вредата.

(2) ЗАСТРАХОВАНИЯТ е длъжен да съдейства на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ при упражняване на правата му срещу причинителя на вредата.

(3) Отказът на ЗАСТРАХОВАНИЯ от правата му срещу причинителя на вредата няма сила спрямо ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

B. Форма

Чл.48. Всички взаимоотношения между ЗАСТРАХОВАНИЯ и ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ във връзка с изпълнение условията на договора ще се уреждат в писмена форма.

B. Уведомления

Чл.49. Адресът за уведомяване на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ е адресът му на управление, на клона или на агенцията, издала полицата.

Чл.50. Адресът за уведомяване на ЗАСТРАХОВАНИЯ е адресът на неговото управление, записан в застрахователната полица.

G. Подсъдност и Давност

Чл.51. Правните отношения между ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и ЗАСТРАХОВАНИЯ или лицата, които са в правото си да получат застрахователно обезщетение по настоящите Общи условия, се уреждат съгласно българското право.

Чл.52. Правата по договора се погасяват с изтичането на три години от момента, в който вземането на увредените лица е станало изискуемо.

D. Допълнения и изменения

Чл.53. Настоящите Общи условия могат да бъдат допълвани или изменяни със специални условия и клаузи, договоряни между страните и отразявани в добавъци към застрахователната полица.

Чл.54. Всички последващи промени по застрахователния договор се оформят като добавъци, които са неразделна част от полицата.

E. Неуредени въпроси

Чл.55. За всички неуредени в настоящите Общи условия въпроси се прилагат разпоредбите, визирани в застрахователната полица, Търговския закон и действащото гражданско законодателство.

Настоящите Общи условия са одобрени от Съвета на директорите на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД и са в сила от 1.05.2003 г., изменени и допълнение с Решение на Съвета на Директорите на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ от 22.11.2011 г.

Секция I: "Индустриален пожар"

I. ОБЕКТ НА ЗАСТРАХОВАНЕ

Чл.1. В настоящата секция на Общи условия по застраховка "Пожар и природни бедствия" на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД, могат да се застраховат:

1. недвижимо имущество - производствени и/или административни сгради и
2. движимо имущество - машини, съоръжения, стопански инвентар, материални запаси и др., собственост или под разпореджението на индустриални и/или извършващи услуги с производствен или публичен характер предприятия / организации, наричани по-нататък ЗАСТРАХОВАН на територията на Република България.

Чл.2. Не могат да се застраховат:

1. МПС с държавен контролен номер, плавателни съдове и въздухоплавателни средства и свързаните с тях имуществени и неимуществени интереси - обект на други застраховки;
2. всякакъв вид документи, актове, ръкописи, нумизматични колекции, пощенски марки, предмети и накити от благородни метали, произведения на изкуството, скъпоценни камъни, стайни и декоративни растения, ръчни и джобни часовници, фотоснимки и фотофилми, стенописи, оръжие;
3. пари в наличност, бонове, ваучери, самолетни и влакови билети;
4. магнитни ленти, дискове и други информационни носители на информация;
5. моистри, рекламни модели, прототипи, изложбени експонати;
6. монетни автомати (вкл. и за обмен на валута) с цялото им съдържание, както и касови автомати - ако не е договорено друго;
7. строителни и монтажни обекти в процес на изграждане - предмет на друга застраховка.

II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Чл.3.(1) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ покрива пълна загуба, частична вреда и/или разходи във връзка със застрахованото имущество, по следните клаузи:

ОСНОВНО ПОКРИТИЕ – КЛАУЗА А, включващо:

1. пожар, вкл. последиците от гасенето му,
2. експлозия,
3. мълния,
4. сблъскване или падане на пилотирано летателно тяло, негови части или товар;

РАЗШИРЕНО ПОКРИТИЕ, включващо:

- Б1 - имплозия,
- Б2 - буря, градушка, пороен дъжд и наводнение,
- Б3 - тежест при естествено натрупване на сняг и/или лед,
- Б4 - измокряне на имущества вследствие изтичане на вода и пара от резервоари, тръбни инсталации и включените към тях уреди,
- Б5 - удар от превозно средство или животно или авария с товарни и разтоварни машини при товарене и разтоварване,
- Б6 - замръзване,
- Б7 - свличане и/или срутване на земни пластове или увреждане от действието на подпочвени води,
- Б8 - морски вълни.

ДОПЪЛНИТЕЛНО ПОКРИТИЕ

- Д1 - парични средства,
- Д2 - умишлен палеж и/или експлозия,

- Д3 - чупене на стъкла, витрини, рекламни надписи и табели,
- Д4 - внезапно изтичане на вода от спринклерни инсталации,
- Д5 - злонамерени действия на трети лица,
- Д6 - земетресение (за сгради и движимо имущество),
- Д7 - загуба на доход от наем,
- Д8 - стачки, локаути, граждански въстания, бунтове,
- Д10 - ударна / звукова вълна,
- Д11 - Късо съединение
- Д13 - необходими разходи,
- Д14 - промяна на мястото на застраховката,
- Д15 - имущества под условие.

(2) Задължително условие за сключването на застраховка "Индустриален пожар" е наличието на покритие по клауза А. Останалите възможности са избираеми от ЗАСТРАХОВАНИЯ.

(3) ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ предоставя безплатно покритие по клауза Д13 в рамките на 1% от застрахователната сума по клауза А.

III. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ СУМИ И ЛИМИТИ НА ОТГОВОРНОСТ

Чл.4. Застрахователната сума се определя в български лева или друга валута по начин, договорен между ЗАСТРАХОВАНИЯ и ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ и вписан в застрахователната полица въз основа на:

1. **данни от счетоводния баланс** – отчетна (първоначална) или балансова (остатъчна) стойност на застрахованите имущества. Допустимо е тези стойности да бъдат завишени по договорен между страните начин.

2. **договорена стойност** – възможни са различни варианти за формиране на застрахователната сума:

а) **действителната стойност** - стойността, за която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, вид и състояние. Определя се на база експертна оценка, избрана методика или по друг договорен между страните начин. По този начин може да се определи застрахователната сума за сгради, машини, съоръжения и друг вид оборудване и инвентар. Стойностите на МДА по баланс не са тяхна действителна стойност, освен ако ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ не е приел някоя от тях за такава;

б) **възстановителна стойност** - стойността, за която имущества от същия вид, качество и мощност като застрахованите могат да бъдат доставени, построени или произведени отново към момента на сключване на застраховката. Включва и стойността на транспортните, монтажни и демонтажни разходи, евентуалните такси и мита при доставки от чужбина, а за сградите - проектантски разходи и хонорари на инженери и архитекти, направените разходи за изработване на проектна документация, както и разходи за експертизи, съгласуване, узаконяване. Прилага се при застраховка на сгради, машини, съоръжения и всякакъв вид оборудване и инвентар;

в) **друга** – начинът на нейното формиране се записва в Заявлението-въпросник и/или застрахователната полица. На база застрахователна сума се предоставя покритие по клазите: А, Б, Д2, Д5, Д6, Д8, Д10, Д14, Д15.

3. **лимити на отговорност** за едно застрахователно събитие и за срока на застраховката. Като правило се договаря за следните клаузи: Д1, Д2, Д3, Д4, Д5, Д7, Д8, Д10, Д13, Д15.

Чл.5. **Материални запаси** (материали, незавършено производство, готова продукция, стоки) – могат да се

застраховат на база договорена (фиксирана) стойност или съгласно Клауза "Деклариране на материални запаси".

Чл.6. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ ще приеме за покрити по застраховката новопридобити през срока на застраховката ДМА (стради и МСО), чиято стойност не надхвърля 5% от общата застрахователна сума на групата при условие, че в края на периода бъде извършено преизчисляване и плащане на допълнителна застрахователна премия за тези групи имуществва. Преизчисляване на застрахователната премия се извършва и при настъпване на събитие с новопридобито имущество като вноската за него е дължима веднага.

Чл.7. При отпадане на застраховани имущества, чиято стойност надвишава 10% от общата застрахователна сума по полицата, ЗАСТАРХОВАНИЯТ има право на възстановяване на съответна част от платената премия, пропорционално на срока, за който имуществовата са били отписани.

Чл.8. При сключване на застраховката страните договарят задължително самоучастие на ЗАСТРАХОВАНИЯ във всяка щета – в % или абсолютна сума, в зависимост от предоставеното покритие. За самоучастие в размер над 10% във всяка щета ЗАСТРАХОВАНИЯТ има право на отстъпка в премията.

КЛАУЗА "ДЕКЛАРИРАНЕ НА МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ"

Записаната в полицата застрахователна сума на материалните запаси ще бъде преизчислена в края на периода на застраховката въз основа на месечните им салда за този период. Ако така изчислената средна наличност надвишава застрахователната сума по полицата, ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ начислява допълнителна премия, която ЗАСТРАХОВАНИЯТ следва да плати в 10-дневен срок след уведомяването за дължимата сума. В случай, че средната наличност е по-малка с повече от 10% от застрахователната сума по полицата, надвнесената премия се възстановява на ЗАСТРАХОВАНИЯ в същия срок. За периода на застраховката няма да бъде прилагана клаузата за "подзастраховане" за материалните запаси и няма да е необходимо завишаване на застрахователните суми, при условие че никое от месечните салда не надхвърля застрахователната сума с повече от 20%. ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ има право на пресмятане на средната наличност и начисляване на допълнителна премия при настъпило застрахователно събитие след първите 6 месеца от началото на застраховката.

Условията по настоящата секция са одобрени от Съвета на директорите на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД и са в сила от 1.06.2003 г, изменени и допълнение с Решение на съвета на Директорите на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ от 22.11.2011 г.